Dosarul nr. 3r-167/25; (2-24032117-02-3r-24032025)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Barbacaru Igor)

D E C I Z I E

19 iunie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore

examinând recursul depus de Ciobanu Victor, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 27 februarie 2025, prin care în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ciobanu Victor către Casa Națională de Asigurări Sociale privind recalcularea pensiei,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 21 martie 2024 Ciobanu Victor a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând obligarea CNAS să întreprindă măsuri necesare și legale de revizuire a dosarului de pensii cu includerea venitului asigurat în sumă de 19176 lei din 2006 pentru perioada 13.11.2006 - 25.06.2008, cum prevedea legea în vigoare la momentul depunerii cererilor; recalcularea pensiei cu includerea perioadei de munca de la 01.06.2008 - 31.05.2012 conform documentelor anexate la cererea prezentată și respinsă de CTAS Edineț la 31.05.2012 contrar prevederilor legale în vigoare.

În cadrul ședinței de judecată din 23 ianuarie 2025 avocatul Malai Vitalie, în interesele reclamantului Ciobanu Victor, a depus o cerere privind concretizarea cerințelor, solicitând constatarea nesoluționării conforme a cererii prealabile adresate la 24.08.2023 de către Ciobanu Victor în adresa pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale; obligarea includerii în calculul pensiei lunare achitate lui Ciobanu Victor a sumei de 19 176 lei în baza contribuțiilor declarate de CCP „Crear Seed” și a contribuțiilor achitate de administratorul autorizat Ciobanu Daniela în sumă de 10 538,35 lei pentru perioada anilor 2006-2012 de activitate în cadrul GSE „Fetești”.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 27 februarie 2025, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Ciobanu Victor.

Solicitarea recurentului:

La 12 martie 2025 Ciobanu Victor a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 27 februarie 2025, solicitând anularea încheierii primei instanțe.

Termenul de declarare a recursului:

În temeiul art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost emisă la data de 27 februarie 2025, fiind comunicată recurentului la 06 martie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă prin intermediul oficiului poștal la 12 martie 2025, astfel încât, Colegiul conchide că recursul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea recursului declarat, recurentul a exprimat dezacordul cu actul judecătoresc contestat, considerând că prima instanță greșit a ajuns la concluzie că acțiunea a fost depusă cu încălcarea procedurii.

Comunicarea actelor:

Colegiul în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a remis în adresa intimatului copia recursului depus de Ciobanu Victor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul său procedural și nu a prezentat referința, fapt care nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, iar încheierea primei instanțe anulată, din considerentele ce succed.

Conform art. 241 Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătorești nicio cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. c), (2) Cod administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere. Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Din materialele dosarului rezultă că, reclamantul Ciobanu Victor a fost pensionat la 13 noiembrie 2006 ca invalid de gradul 3, iar începând cu 01.03.2007 pensia calculată a fost stabilită pentru invalid de gradul II, urmată de trecerea la pensia pentru limită de vîrstă, la data de 26.06.2008, cu stagiul de cotizare de 47,3 ani.

La fel, probatoriul cauzei atestă că reclamantul în repetate rânduri a reclamat la Casa Națională de Asigurări Sociale faptul că nu s-a luat în calcul la stabilirea pensiei suma de 19 176 lei, care prin certificatul nr. 2462 din 17.10.2007 emis de CCP „Crear Seed", confirmă achitarea contribuțiilor de asigurări sociale pentru Ciobanu Victor corespunzător anului 2006.

La 21 martie 2024 Ciobanu Victor a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând obligarea CNAS să întreprindă măsuri necesare și legale de revizuire a dosarului de pensii cu includerea venitului asigurat în sumă de 19176 lei din 2006 pentru perioada 13.11.2006 - 25.06.2008, cum prevede legea în vigoare la momentul depunerii cererilor; recalculata pensia cu includerea perioadei de munca de la 01.06.2008 - 31.05.2012 conform documentelor anexate la cererea prezentata și respinsă de CTAS Edineț la 31.05.2012 contrar prevederilor legale în vigoare.

În cadrul ședinței de judecată din 23 ianuarie 2025 avocatul Malai Vitalie, în interesele reclamantului Ciobanu Victor, a depus o cerere privind concretizarea cerințelor, solicitând constatarea nesoluționării conforme a cererii prealabile adresate la 24.08.2023 de către Ciobanu Victor în adresa pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale; obligarea includerii în calcul pensiei lunare achitate lui Ciobanu Victor sumei de 19 176 lei în baza contribuțiilor declarate de CCP „Crear Seed" și a contribuțiilor achitate de administratorul autorizat Ciobanu Daniela în sumă de 10 538,35 lei pentru perioada anilor 2006-2012 de activitate în cadrul GSE „Fetești".

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 27 februarie 2025, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Ciobanu Victor.

Judecătorul primei instanțe în motivarea soluției privind inadmisibilitatea acțiunii a invocat nerespectarea de către reclamant a procedurii prealabile, reglementate de Legea specială, și anume art.31 alin.(2), art.33 alin.(3) și art.40 alin.(1) și (2) din Legea nr.156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, în conformitate cu care cererile cu privire la reexaminarea drepturilor la pensie (recalcularea pensiei) se depun la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul asiguratului (Casa Teritorială de Asigurări Sociale de la domiciliul reclamantului), iar deciziile acestora pot fi contestate la Casa Națională de Asigurări Sociale și în caz de dezacord cu decizia Casei Naționale de Asigurări Socialei, aceasta poate fi atacată în instanța de contencios administrativ competentă.

În concluzie judecătorul primei instanțe a invocat că nedepunerea cererii de recalculare a pensiei la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul reclamantului, echivalează cu nerespectarea procedurii prealabile și duce la aplicarea prevederilor art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ.

La 12 martie 2025 Ciobanu Victor a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 27 februarie 2025, solicitând anularea încheierii primei instanțe.

Efectuând controlul judiciar asupra încheierii contestate în coroborare cu materialele dosarului, Colegiul consideră că soluția primei instanțe privind declararea inadmisibilității acțiunii, este una pripită, respectiv actul judecătoresc urmează a fi anulat, iar cauza remisă la rejudecare, din considerentele ce succed.

Conform art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă, în special, când nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208.

În corespundere cu art. 208 din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă. Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deși termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acțiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă.

În corespundere cu art. 162 din Codul administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; emiterea unui act administrativ individual.

În lumina celor expuse, Completul judiciar reține că, deși Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii stabilește o procedură prealabilă în mai multe etape, aplicabilă cererilor privind reexaminarea drepturilor la pensie, această reglementare specială nu exclude aplicabilitatea simultană a prevederilor Codului administrativ, în special a celor referitoare la competența autorităților și la obligațiile procedurale subsecvente sesizării greșite a unei instituții.

Potrivit art. 74 din Codul administrativ, autoritatea publică sesizată în mod eronat, are obligația de a redirecționa petiția către autoritatea competentă, în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrare.

În speță, Casa Națională de Asigurări Sociale înregistrând petiția reclamantului și analizând conținutul acesteia, fără a o redirecționa către casa teritorială, a omis să aplice norma legală incidentă și a creat astfel o aparență de competență și de regularitate a procedurii administrative.

Reclamantul, în mod rezonabil, a considerat că a urmat calea procedurală corectă, întrucât autoritatea centrală a dat curs cererii și nu a comunicat nici un refuz procedural ori redirecționarea petiției.

În aceste condiții, nu poate fi reținută culpa reclamantului pentru nerespectarea procedurii prealabile, câtă vreme chiar autoritatea publică a tratat cererea ca fiind de competența sa și nu a respectat obligațiile legale privind redirecționarea petiției.

Așadar, admisibilitatea acțiunii nu poate fi exclusă doar pe motivul omiterii primei etape din procedura prealabilă, întrucât comportamentul autorității publice a fost de natură să inducă o încredere legitimă în legalitatea demersului său. Aplicarea coordonată a Legii speciale și a Codului administrativ impune o interpretare funcțională a cerințelor de procedură prealabilă, în favoarea accesului efectiv la justiție și în conformitate cu principiul bunei-credințe în raporturile administrație - cetățean.

În circumstanțele descrise, Completul judiciar consideră că examinarea admisibilității acțiunii a avut loc în mod superficial, cu ignorarea principiilor procedurii administrative și cu limitarea dreptului reclamantului de acces la instanța de judecată, or, prin menținerea încheierii primei instanțe de declarare a inadmisibilității acțiunii, apare riscul încălcării dreptului recurentului de acces la justiție.

Ținând cont de cele menționate, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, completul specializat ajunge la concluzia de a anula încheierea judecătorului primei instanțe din 27 februarie 2025 și a remite cauza la rejudecare, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E :

Se admite recursul depus de Ciobanu Victor.

Se anulează încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 27 februarie 2025, cu remiterea cauzei spre rejudecare, în aceiași instanță și același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore